

BÁCSKA

Előfizetés: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
T. P. Magyar Nemzeti Múzeum
T. P. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sörgőnyelme: „Délbácska“
Novisad. Póstatákarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. november 19.

KEDD

Előfizetés: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétfőnap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

A francia kormány diplomáciai közbelépést sürget a budapesti és szófiai kormányoknál a jóvátételi kérdés mielőbbi rendezése ügyében

Bulgáriában tüntetéseket rendeztek a jóvátételi terhek ellen

Szofiából jelentik: A kereskedők és iparosok szervezetei, a vállalkozók és állattenyésztők szervezeteivel együttesen tegnap nagy tüntetést rendeztek a jóvátételi terhek ellen. Az összes szófiai gyárak, műhelyek, üzletek, bankok, biztosító intézetek és egyéb vállalatok üzemében délelőtt tíz óra körül megszólaltak a gyárak szirénái és a templomok harangjai és az uccai közlekedés 15 percre megállott. A városi tisztviselők negyedőrai munkaszünetet tartottak és valamennyi templomban megemlékeztek a papok a jóvátételről, amely ellen felemelték szavukat. A királyi színház termében nagy tiltakozó gyűlést tartottak, amelynek szónokai a jóvátételi terhek elleni tiltakozásukat a külföld különböző kulturális és gazdasági szervezeteihez intézték.

November 21-én a tartalékos tiszték és altisztek szövetsége rendez nagy tüntető gyűléseket a jóvátételi terhek ellen.

Bulgária különböző helyein is voltak tegnap tiltakozó gyűlések, amelyek közül a legnagyobbat Ruszesukban tartották.

Szofiából jelenti az Avala ügynökség: A katonai klub előtt tartott tiltakozó gyűlés után, tüntető diákok a „Szeptember 6.” uccán át a jugoszláv követség felé vonultak. A gyenge esendőkordon nem tudta feltartóztatni a tüntetőket, amikor fegyverhez nyult, általános lövöldözés támadt, amelynek so-

rán két diák megsebesült. A tüntetők a jugoszláv követség előtt provokálóan léptek fel és a gyenge esendőség csak nehezen tudta szétszórni a tömeget. A diákok más külföldi követségek előtt is tüntettek.

Párisból jelentik: A miniszterelnök elnöklésével megtartott vasárnapi értekezletéről írva a francia sajtó ismét részletesen foglalkozik a keleti jóvátételek ügyével. Az egybehangzó jelentésekből kitűnik, hogy a francia kormány feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy a hágai értekezlet összeülése előtt minden részletében rendezzék az értekezlet napirendjére kerülő kérdéseket, te-

A lapok megállapítják, hogy a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság azért nem tudta feladatát megoldani, mert a magyar és bulgár kormány részéről nehézségek merültek fel. A vasárnapi értekezleten a miniszterelnök és a külügyminiszter egyetértett abban a tekintetben, hogy diplomáciai uton kell közbelépni a budapesti és a szófiai kormányoknál, a kérdés mielőbbi rendezése ügyében.

Tardieu miniszterelnök tegnap fogadta a bolgár pénzügyminisztert, akit igyekezett rávenni arra, hogy fogadja el kormánya nevében a Bulgáriára nézve kedvező eddigi javaslatokat a jóvátételi fizetések tárgyában.

Kihirdették az ítéletet az erdőügyi panama bűnperében

Beogradból jelentik: A hetek óta húzódo erdőügyi panama perében az államtanács tegnap délelőtt 11 órakor hirdette ki az ítéletet. Petrovics elnök felolvasta a 97 gépelt oldalra terjedő ítéletet és annak indoklását, amely szerint az államtanács az erdőügyi panamában bűnösnek találta Novák Lujot és társait és a következő ítéletet hozta:

Novák Lujot, Sztamenkovics Miodragot,

Um Ilics Szlavoljubot, Karot Karlot, Hoszszu Jovant, Milesevics Dimitrijét és Sírer Ivánt a tisztviselői törvény 217-18. szakaszai értelmében nyugdíjigényük elvesztésére ítéli, Adint pedig egy évi alapfizetése husz százalékának elvesztésére ítéli és három évre kizárja a hivatali előléptetésből.

Az ítélet kihirdetése egy óra és negyven perckor ért véget.

Egyetemi tanár az államvédelmi bíróság előtt

Beogradból jelentik: Az államvédelmi bíróság tegnap kezdte meg a tárgyalást dr. Jovanovics Dragoljub beogradi egyetemi tanár bűnperében, akit az államvédelmi törvény harmadik és negyedik szakaszának megsértésével vádolnak. Az ügyész szerint dr. Jovanovics „Parasztjaink pszichológiája az ország különböző részein” című előadásában államellenes kijelentéseket tett és eltért a tisztán tudományos előadástól és izgatott az állam ellen. Dr. Jovanovics azzal

védekezett, hogy az inkriminált kifejezéseket nem tette meg és előadása során mindvégig megmaradt a tisztán tudományos alapon. A bíróság ezután a tanukat hallgatta ki, akiknek egy része Jovanovics ellen vallott, másrésze pedig azt jelentette ki, hogy az volt az impressziója, hogy dr. Jovanovics nem hagyta el a tisztán tudományos alapot. A bíróság déli egy órakor félbeszakította a tárgyalást és annak folytatását ma reggel nyolc órára tűzte ki.

Véres leszámolás egy plovdivi népgyűlésen

***

Alexev Tódor revolverlövésekkel leterítette Bradilov Sztojkat

Szófiából jelentik: A nemzeti liberálisok vasárnap nagy népgyűlést tartottak Plovdivban, amely véres verekedéssé fajult. A gyűlés után ugyanis a népgyűlés résztvevői egy kávéházban ütöttek tanyát, ahol azonban már az ellenpárt emberei is helyet foglaltak. A két párt között csakhamar verekedésre majd tettelegességre került a sor, amelynek folyamán az ellenpárt egyik kordese

botjával fejbeütötte Alexev Tódort, a nemzeti liberálisok vezérét.

A súlyos inzultusra Alexev Tódor elővette revolverét s több lövést adott le az ellenpárt egyik csoportjára.

Az egyik lövés halálra sebezte Bradilov Sztojle képviselőt, aki a kórházba való szállítás előtt meghalt.

A gyilkost letartóztatták és a szófiái ügyészség fogházába szállították. A gyilkosság óriási feltűnést keltett a bolgár fővárosban.

A tartományi önkormányzat likvidációja

Szomborból jelentik: November 15-én este megszűnt a tartományi önkormányzat működése, mely alkalomból Klicin Mita a bácskai tartomány komeszárja rendeletben intézkedett a teendőkről. Ezzel a nappal a tartományi biztos is befejezte működését s a tartomány likvidálását ugyanaz a szerv fogja végezni, amelyik a vármegyéét. E hó 16-tól kezdve az összes beadványok már a báni hatósághoz mennek. Tizenötödikén este lezárták az összes iktató- és segédkönyveket s e pillanattól kezdve a tartomány hivatalos címe „Bácskai tartományi önkormányzat likvidáció alatt” lett.

A nyilvántartások, irattárak, irodai be rendezések és szerek, butorzat stb., amíg a bán nem intézkedik, a régi helyén marad. A leltári tárgyakért a likvidációval megbízott tisztviselők felelősek. Meg kell ejteni a tartomány vagyonának összeírását, összeállítandók a tartomány által felvett kölcsönök és más adósságok jegyzéke. Ez az összeírás fog a likvidáció és az átadás alapjául szolgálni.

Tizenhatodikától kezdve az összes számviteli ügyeket a báni pénzügyi osztály végzi a tartományi költségvetés terhére.

A komeszár rendeletében köszönetet is mond a tartomány tisztviselőkarának, amiért odaadással támogatták munkájában.

A likvidációval kapcsolatban átadják a báni hatóságnak mindazon iratokat, melyek 15-ig a tartománynál iktatva lettek, de még elintézetlenek. Elintézetlenek számitandók azon akták is, melyekre végleges határozatokat még nem hoztak. Ezek az akták a rájuk vonatkozó előző iratokkal együtt adandók át. Az aktákat jegyzékek kíséretében adják át. A többi irat, mely átadásra nem kerül, egyelőre helyén marad, likvidáció után pedig a kerületi inspektorátus őrizete alá kerül.

Az országos baromfi és galambtenyésztés hatalmas manifesztációja a vasárnap megnyílt noviszádi baromfi és galambkiállítás

Ezren és ezren látogatják a kiállítást, mely nagyszerűségében felülmulja az összes eddig rendezett ilyenmü kiállításokat — Ünnepeles keretek között nyitotta meg a kiállítást Popovics Daka bán — A király ezüstserlegét Vuics Szava noviszádi baromfitenyésztő nyerte

Vasárnap délelőtt hatalmas néptömegek özönlöttek a noviszádi komlótermelők egyesületének gázgyár melletti raktára felé. Ekkor nyílt meg a noviszádi baromfi és fajgalambtenyésztők egyesületének rendezésében az országos baromfi és galambkiállítás, amely

olyan tömegeket vonzott, amilyenre már rég nem volt példa a Vajdaságban.

Az esős idő dacára ezren és ezren zarándokoltak el a kiállításra, amelynek jegypénztára előtt hosszú sorban állottak az emberek jegyért. Már az első pillantásra meg lehetett állapítani, hogy a kiállítás teljes sikerrel járt és a kiállítás nemcsak látogatottságban volt sikeres, hanem a kiállított baromfiakkal az országos baromfi és galambtenyésztés egyik nagyszerű manifesztációja volt, amit egyébként Dungyerszky Gedeon dr. elnök megnyitóbeszédében is kiemelt, amidőn megállapította, hogy a noviszádi baromfi és galambkiállítás messze tulszárnyalja a tavaly Budapesten rendezett nemzetközi baromfikiállítás arányait.

A kiállítás ünnepeles megnyitása

A kiállítás ünnepeles megnyitására nagy számban jelentek meg a katonai és polgári hatóságok képviselői, az összes egyesületek és intézmények kiküldöttei, valamint imponáló nagy számban a vidéki és környékbeli baromfitenyésztők. A báni közigazgatás részéről Popovics Daka bán jelent meg személyesen, a katonai hatóságok részéről Dokics György hadseregpáncsnok, továbbá Sztójkovics Velja és dr. Prohaszka, miniszteri osztályfőnökök, a kereskedelemügyi miniszter megbízottjai, a város részéről dr. Borota Branislav polgármester, Momirovics Veljko dr. főkapitány, valamint a baromfitenyésztő egyesület teljes számban.

Öfelsége a királyt Zsivkovics Mihajlo tábornok képviselte a kiállításon.

Az ünnepeles megnyitás délelőtt fél tizenegy órakor folyt le. Dungyerszky Gedeon dr. üdvözölte elsőnek a király képviselőjét, továbbá Popovics Daka bán, valamint a kereskedelemügyi miniszter megbízottját. Dungyerszky dr. örömeinek adott kifejezést, hogy a baromfitenyésztők egyesülete nevében üdvözölheti a hatóságok képviselőit és megkérte Popovics Daka bán, hogy a kiállítást megnyitottnak nyilvánítsa. Az üdvözlésekre először Popovics Daka bán válaszolt, aki a következőket mondotta:

— Különös örömmre szolgál, hogy az első nemzetközi baromfi és galambkiállítás a Dunabánság székhelyén nyitható meg. Hálás vagyok azért, hogy a kiállítás megrendezésével alkalmat adott a polgárságnak arra, hogy haszonnal gyümölesztesse ismereteiben gazdasági életünk eme ágának kiállítását. Az ilyen kiállítás rendezése nagy hasznót jelent az egész ország részére. Midőn megköszönöm önöknek ennek a kiállításnak a megrendezését, arra kérem önöket, hogy

mint szakemberek vessenek számot azoknak a fajoknak a tenyésztésével is, amelyekből kisembereink is minél több hasznót húzhatnak.

A bán szavaira dr. Dungyerszky Ge-

deon válaszolt, aki még egyszer háláját fejezte ki úgy Öfelsége, valamint a bán érdeklődéséért és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kiállítás látogatói azzal a benyomással távoznak, hogy az itt látottak a legmodernebbek és a leghasznosabbak.

Ezután Zsivkovics Mihajlo tábornok Öfelsége a király nevében üdvözölte a kiállítás vezetőjét. A tábornok a következőket mondotta:

— Mélyen tisztelt bán ur, elnök ur és uraim! Mindannyiunk előtt ismeretes, hogy Öfelsége a király mennyire érdeklődik minden olyan munka iránt, amely népe boldogulásához vezet.

Öfelsége különös nagy érdeklődést mutatott eme kiállítás iránt és azt a különleges és magas rendelkezést kaptam, hogy Öfelségének jelentést terjesszek be ennek a kiállításnak az eredményéről.

Igen nagy megelégedésemre fog szolgálni, ha Öfelségének kielégítő eredményről számolhatok be. A jutalmakat kiosztó bizottság arról értesített, hogy a

baromfitenyésztés terén a legjobb eredményt Vuics Szava ur érte el, akinek Öfelsége a király nevében ezennel van szerencsém átadni Öfelsége ezüst serlegét.

A serleg átadása után a tábornok még a következőket mondotta Vuics Szavához fordulva:

— E serleg átadása alkalmával szívből gratulálok önnek a sikerért, Öfelsége a király elvárja öntől, hogy a jövőben is példát nyújt azoknak, akik baromfitenyésztéssel foglalkoznak. Kérem önöket uraim, hogy hálájuk és alattvalói hűségük kifejezésül, háromszoros éljenti kiáltunk a királyra és a magas uralkodói házra!

A közönség nagy lelkesedéssel háromszor kiáltotta a tábornokkal együtt:

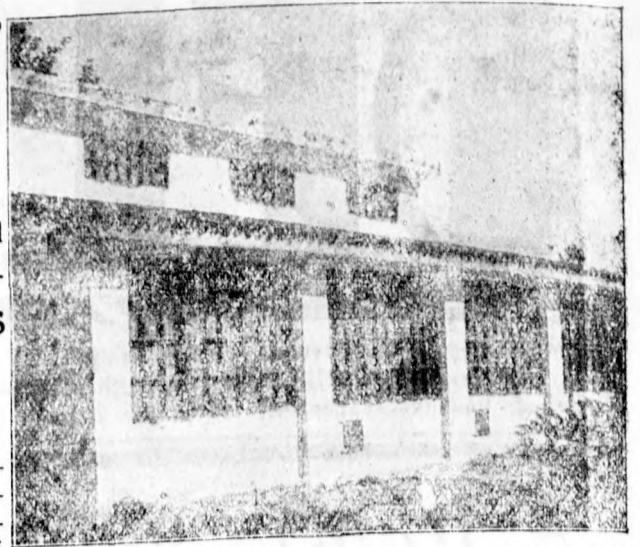
— Zsivio Kralj! (Éljen a király)

Ezután Vuics Szava megköszönte a legmagasabb kitüntetést és arra kérte a tábornokot, hogy juttassa el a királyhoz legőszintebb háláját és alattvalói hűségének kifejezését.

Vuics Szava Öfelsége ajándékát Plymouth rock nevű fajbaromfiakért kapta.

Az előkelőségek ezután Dungyerszky Gedeon dr. vezetése mellett megtekintették a kiállítás helyiségeit.

A vasárnapi nap folyamán Radivojevics Laza közlekedésügyi miniszter is meglátogatta a kiállítást.

Vuics Szava a király ezüstserlegével díjazott noviszádi baromfitenyésztő „Jugofarm“ nevű tenyésztelepe.

A kiállítás

Szinte lenyűgöző az a hatalmas ketrecsereg, amely a nézők szeméi előtt felvonul. Több mint nyolcszáz ketrec sorakozik fel a kiállításon a legnemesebb és legválogatottabb baromfi és galambfajokkal. A vajdasági tenyésztés imponáló keretekben bontakozik ki s a díjazottak között is csaknem kizárólag vajdasági baromfitenyésztők foglalnak helyet.

A közönség négy hatalmas termen halad végig, amíg az összes kiállított fajta megtekinthető.

Szinte mintavásári jellege van a kiállításnak, ahol többek között a rokonszakmabeliek is felvonultak, nagy számban, ezek között elsősorban a tojásköltőgépek készítői is.

A nagy kotkodácsolás és hatalmas zivaj közepette ezerszámra tolong a közönség az egyes ketrecek között és különösen nagyszámu látogatottságnak örvendenek Schmidt Pál aranyfácánjai, amelyeknek darabja 1200 dinár, továbbá a fehér hattyúk, az óriás nyulak, az emdeni ludak, a kínai gerlicék, a mexikói fehér pulykák, a sárga orphingtoni kacskák, a törpe brámák, a hattyúk, nemkülönben a pompás pompásabb fajgalambok, amelyekből többszáz faj került bemutatásra.

A költőgépek közül kiemelkedik Holitzky Károly saját készítményű villamos költőgépei, a Stefánia farm költőgépei s a gyönyörű fajtojas példányok.

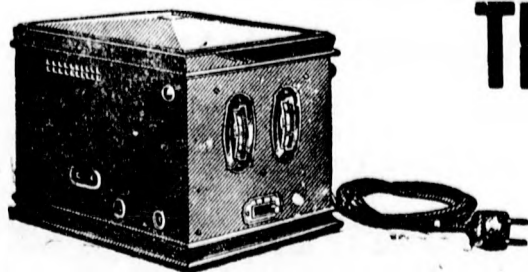
A díjazások

Az amerikai fehér Leghorn csoportban a következők nyertek díjat. Első díj: Gerich István, Dungyerszky Saca, Znadovszky Nikola mérnök (Bozsakovina).

Második díj: Simon Vilmos, Ajváz Milos, Jovanovics Péra, Gerich István, Kovács Dezső, Csurog, Mettler Sándor, Zemun, Hadzsis Tosa, Szobran, Szobotics Gyoka, Ruma, Szrdics Vasza, Temerin, Vuics Szava Noviszád, Sztójnics Angelina, Martinec, Osztójics Hedvig Ruma.

A zsüri ezenkívül több harmadik díjat is adott ki.

A fogoly Leghorn csoportban első díjat nyert: Szibold Miksa. Második díjat: Ivanov Szergeje, dr. Petrovics Milos, dr. Kovacevics Milivoj. Harmadik díjat: Mogin Branko, Mikalacski testvérek és Ivanov Szergeje.

TELEFUNKEN-RÁDIÓ

ARCOLETTE 30 W.

Az új 3 lámpás hálózati készülék, minden batéria nélkül. Főképviselet:

ALTERNO - RELAIS

NOVISAD, MŰSZAKI VÁLLALAT • Tel. 24-14, 24-87

A fekete Leghorn csoportban Batos István második díjat nyert, harmadik díjat pedig dr. Kovacevics Milos és Szrdics Vásza.

A Plymouth rock csoportban első díjat nyertek: Karch Mihály Ruma, Jankovics Gyura Glina, Reppert Fülöp Sztáriverbász, a bozsjakovinai állami uradalom, Oberhoffer Gyula Bozsjakovina. Második díjat nyertek: Predavec Ludmilla, Dugosze-lo, Geiger Albrecht Noviszád, Gerich István, Karch Mihály, Csirilov Zsarko, Kovács Dezső, Wolf Frigyes, Gutesa Mihály, Petrov István, Szrdics Vásza, Dungserszky Saca, Vujics Száva, Szejkal József, Jurakovics Josip, Zdanovics Nikola, Jurics Márko, Osztójics Hedvig.

A sárga Plymouth rock, fehér Plymouth rock, Rhode Island, Orphington, Vian dot, Minorca, Sussex, Brahma, Barnefeldi, Steyer, Holland és a többi csoportokban el-

ső díjat a következők kaptak: Pásztai Sándor, Gerich István, Scheer Fülöp Noviverbász, Geiger Albrecht, Máties Dusan, Pajnkovics Milán Velikibeckerek, Vujics Száva, Suskijevics János, Novosalesi baromfi-telep, Weiser Antal. Ezenkívül a bizottság több száz második és harmadik díjat osztott ki.

A galambok csoportjában első díjat a következők nyertek: Geiger Albrecht, Mataries Mata Szombor, Schmidt Rudolf, Strangaroff Jovan, Perváz Joca. Második díjat a következők kaptak: Abt Alajos, Vlesek Milán, Szuszkijevics Jovan, Geiger Albrecht és Stehl Vilmos. Harmadik díjat: Szuszkijevics Jovan, Brandt Antal Apatin, Strangaroff Jovan.

A kiállítás, amelyet vasárnap és hétfőn közel tízezer főnyi érdeklődő látogatott meg, november 21-ig marad nyitva.

Tegnap délelőtt a bácskai római katolikus egyházmegye küldöttsége tisztelgett Popovics Daka bálnál és Misovics Vidoje bánhelyettesnél

Raics Balázs vikarius nagyszabásu beszédben üdvözölte a bánt s feltárta az egyházmegye kívánságait

A november 12 és 13-án Szuboticán megtartott konzultori értekezlet egyik határozatából kifolyólag tegnap délelőtt Raics Balázs szuboticei vikárius, Fáth Ferenc apát-esperes plébános és Hegedüs Lénárt esperes tisztelő látogatást tett Popovics Daka bálnál és Misovics Vidoje bánhelyettesnél.

Raics Balázs vikárius

üdvözlő beszédében a bácskai egyházmegye katolikus papságának és katolikus híveinek üdvözlését tolmácsolta a bán előtt.

Ez alkalommal a szónok hosszabb beszédben fejtette ki a katolikus egyházra vonatkozó ügyeket és ezzel kapcsolatban a papság kívánságait.

— Nem jogokat követelünk — mondotta a szónok — csak azt kérjük, hogy a hatóság befolyásával lehetővé tegye,

miszerint azt a tőkét, amelyet képviselünk, az állam és az állam polgárainak érdekében kamatoztathassuk.

A szónok ezután az iskolaügyet tette szövé. Az iskolaügy most sok veszély tárgyát képezi, különösen a hitoktatás terén. Ha Isten félelme nélkül felneveljük a nemzedéket, annak csak az állam látja kárát, mert az az ifjúság, amely nem erkölcsi alapokon nevelődik, a pusztulásnak van kitéve. Az iskolából kimaradó ifjúság nevelése körül a papság szintén hasznos munkát teljesíthetne.

Azután a zárdák ügyét ajánlotta a bán figyelmébe a szónok — hangsúlyozva, hogy minden oldalon meg van a hajlandóság arra, hogy az apácák helyi provinciát kapjanak.

Az apácák — mondotta a szónok — hervadhatatlan érdemeket szereztek a nő-

nevelés terén. A család, amely az állam egyik támaszát képezi, sokat köszönhet az apácáknak. Igazságos volna tehát, ha az apácák ügye is végleges rendezést nyerne. A szónok végül arra kérte a bánt, támogassa a papságot a még függőben levő ügyek rendezése körül.

Popovics Daka bán rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttséget s kijelentette, hogy ő is értékelni tudja az egyház áldásos működését és így ezental is mindig támogatni és pártolni fogja. Az iskolaügyben mindenesetre szeretné, ha az egyháznak jogos kívánsága teljesülne, a törvényt azonban még nem ismeri és így előzetesen tanulmányozni akarja. Kéri a küldöttséget,

tolmácsolják tiszteletét Budanovics Lajos püspök urnak s egyben arra is kéri, hogy az egyes ügyekben kellő időben informálják. Ő a legjobb indulatát eleve is kilátásba helyezi, minden az egyházzal kapcsolatos ügyben.

A bán ezután még hosszabb ideig elbeszélgetett a küldöttség minden egyes tagjával, majd a legszívélyesebben elbucuzott tőlük.

A küldöttség ezután Misovics Vidoje bánhelyettesnél tisztelgett, aki ugyancsak a legnagyobb előzékenységgel fogadta a papságot.

Raics Balázs üdvözlő szavaira a bánhelyettes kijelentette, hogy nagy sulyt helyez arra, ha a vallásfelekezettek a legjobb egyetértésben élnek egymással. Befolyását oda fogja érvényesíteni, hogy

mindenki egyforma elbánásban részesüljön.

A küldöttség délután fél három órakor visszautazott Szuboticára.

Ortis Rubiot, a nemzeti forradalmi párt jelöltjét választották meg elnökké Mexikóban

Több halálos incidens és súlyos sérülés történt a szavazás során

Mexikóból jelentik: Calles volt elnök közölte, hogy Ortis Rubio, a nemzeti forradalmi párt jelöltje, hatalmas győzelmet aratott az elnökválasztáson. Ortis Rubio 1.350.000 szavazatot kapott.

A választás során többhelyütt zavarások voltak. Mexikóban, a Vasconzellos párt irodája előtt revolverrel lövöldöztek. Vasconzellos három hívét agyon lötték, töb-

bet megsebesítettek. A másik párt részéről szintén többen megsebesültek. A harcok folytatásának a csendőrség vetett véget. Veracruzban is több revolverlövés esett. Az Ortis Rubio párt titkárát agyon lötték. Nogalesben szintén rálöttek az Ortis Rubio párt vezérére, de a golyók célt tévesztettek.

Ha már rádió, Legyen „AHEMO“

Fertőtlenítették a noviszádi rendőrség celláit

***

Dr. Adamovics Pera tisztí főorvos intézkedései a város közegészségügyi állapotainak megjavítása érdekében

A városi tisztí főorvosi hivatal legutóbbi statisztikája szerint a város közegészségügyi viszonyai jelentős javulást mutatnak, ami főleg dr. Adamovics Pera főorvos érdeme, aki intézkedéseivel mindent megtesz, hogy a város közegészségét biztosítsa. Dr. Adamovics Pera főorvos a legutóbbi napokban mevizsgálta a rendőrségi cellákat és intézkedett, hogy az évente szokásos fertőtlenítéseket haladéktalanul hajtsák végre. A rendőrségi cellákban minden esztendőben igen nagyszámu fogoly fordul meg, akik az ország minden részéről verődnek össze és így természetes, hogy különböző betegségek bacillusait hozzák magukkal. A főorvos intézkedésére a rendőrségi cellák valamennyi foglyát a szegényházba kísérték, ahol megfürösztötték őket és ruháikat is fertőtlenítették. Ezelatt a rendőrségi cellákat ciángazzal alaposan fertőtlenítették, úgy hogy azok bacillustól teljesen mentesek lettek.

Változóan felhős, hűvös idő várható

Noviszádon tegnap délben 11 fok volt a hőmérséklet

A biscayai öböl felől Olaszország köré ismét depresszió érkezett, amely bő esőket okozott s hatását Magyarországon és Jugoszláviában is érezteti. Mögötte maximum terjeszkedik a szárazföldre, amely poláris levegőtől kísérve magas légnyomást hozott létre. Ezzel szemben az északoroszországi maximum visszahúzódik, míg délkeleten emelkedik a légnyomás. Középeurópában a hőmérséklet a fagypont körül jár.

Hazánkban az idő általában borult és esős. A hőmérséklet a tegnapi nap folyamán egyes helyeken a 10 fokot is meghaladta, tulnyomó részben azonban alig emelkedett a 15 fok fölé.

A meteorológiai megfigyelések szerint **változóan felhős, hűvösebb idő várható.**

A petrovaradini meteorológiai állomás jelentése szerint tulnyomóan borult idő várható az egész országban. Az ország hegyes vidékei valamint a tenger mentén tovább csapadék valószínű. A szelek gyengülni fognak.

Noviszádon tulnyomóan borult idő várható, az eső csökkenésével. A hőmérséklet 1-7 fok között fog változni. Noviszádon tegnap délben 11 fokot mutatott a hőmérő.

ODEON

ma és holnap, e hó 19-20-án
Dupla műsor!

TOM MIX

„A félelem nélküli ember“ c. nagy cirkuszfilmjében és

Tim és Tom

mint óceánrepülő
Elsőrendű vigjáték

Reszelővel szurta le a rendőrőrmestert, két rendőrt pedig súlyosan meg- sebesített egy szpliti kikötőmunkás

Borzalmas vérengzés a szpliti rendőrőrszobán — A rendőr-
őrmester a helyszínen meghalt — A gyilkost, aki valószínűleg
nem épelméjű, letartóztatták

Borzalmas vérengzés történt szombaton este Szplitben, Kuzmanics Petar 21 éves kikötőmunkás, valószínűleg örültségi rohamában élesre fent reszelőjével leszurta Kupresanin Szevan rendőrőrmestert, két rendőrt pedig súlyosan megsebesített. A feltűnést keltő esetről a következő részleteket közöljük:

Szombaton este egy szpliti vendéglőben mulatott Kuzmanics, majd onnan hazament, s édesanyjától egy konyhakést kért. Édesanyja, aki ismerte fia összeférhetetlen természetét, megtagadta kérését. Kuzmanics ekkor a pincébe rohant, ahol egy éles reszelőt kerített, a következő pillanatban pedig elrohant s egyenesen a lucsaci rendőri őrszobába rontott, ahol a rendőrök éppen az asztal körül ültek.

Kuzmanics szó nélkül az asztalhoz rohant s reszelőjével Csozics Spiro mellébe szurta.

A szobában tartózkodó másik rendőr, Vukman Szevan széket ragadott s azzal igyekezett a dühöngő embert ártalmatlanná tenni, Kuzmanics azonban felfogta az ütést

és Vukman nyakába szurta. A rendőrök segélykiáltásaira Kupresanin Jovan rendőrőrmester rohant a szobába.

Kuzmanics azonban most ellene fordult s mielőtt a meglepett őrmester még védekezhetett volna, reszelőjét az őrmester mellébe szurta.

A hatalmas szurás átjárta a szerencsétlen ember szívét, aki

vértől borítva összeesett s a helyszínen meghalt.

A borzalmas vérengzés után a merénylő elmenekült, a járőrelők azonban utána iramodtak, egy rendőr pedig több lövést adott le rá, úgy hogy a gyilkos, aki a lövésektől megsebesült, megadta magát.

A szerencsétlen őrmester holttestét a kórház hullakamrájába szállították, míg a gyilkost letartóztatták. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a gyilkos örültségi rohamában követte el a borzalmas vérengzést, amely nagy izgalmat váltott ki a szpliti lakosság körében.

A budapesti ügyészség három évi fegyházra ítélte és azonnal letartóztatta dr. Darvai János budapesti ügyvédet és dr. Rácz Vilmos volt kulai földbirtokost

A vádlottakat hemis vádemelés büntetésében mondotta ki bűnösöknek a bíróság

Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék Kreyzel tanácsa tegnap hozott ítéletet Darvai János dr. ügyvéd és Rácz Vilmos dr. büntetésében. Mindkettőjük ellen hamis vádbüntetés címén indult meg az eljárás. A vádlottak 1925-ben feljelentették a győri törvényszék vizsgálóbíróját, hogy egyik ügyükben hivatalos hatalmával visszaélve, részrehajló módon járt el.

A perbeszédnek elhangzása után a tör-

vényszék kihirdette ítéletét, amely szerint úgy Darvai Jánost, mint Rácz Vilmost bűnösnek mondotta ki hamis vádbüntetésben és ezért őket fejenként háromévi fegyházbüntetésre ítélte. A vádlottak feleltek. Az ügyész felszólalására a vádlottakat azonnal az ügyészség fegyházába szállították. Az elítéltek a letartóztatás ellen felfolyomást jelentettek be.

Harmincezeréves koponyát találtak Budapesten a játszódozó gyermekek

Budapestről jelentik: A Budapest melletti esillaghegyi agyagbányában játszódozó gyermekek régi, teljesen elmeszesedett koponyára bukkantak, amellyel játszódozni kezdtek. A különös koponya feltűnt egy arra sétáló egyetemi professzornak, aki behatósabb vizsgálat után meglepetéssel állapította meg, hogy a teljesen elmeszesedett koponya a diluviális korszakból származhat. A koponyát tudományos szakértőknek adták át, akik a jövő héten számolnak be a vizsgálatuk eredményéről. A vizsgálat már eddig is megállapította, hogy a koponya körülbelül harmincezeréves lehet. Az agyagbányában tegnap ásásokat kezdtek, amelyek eredményeképpen újabb elmeszesedett

koponyát találtak. Tudományos körökben a lelet nagy feltűnést keltett és nagy izgalommal várják a szakértők jelentését.

A düsseldorfi tömeggyilkos levélben bejelentette utolsó gyilkosságát

Düsseldorfból jelentik: A rejtélyes tömeggyilkos, aki eddig husz embert tett el a láb alól, levelet intézett az egyik düsseldorfi újsághoz és közölte, hogy utolsó gyilkosságát Langenfeldben, Köln közelében fogja elkövetni. A gyilkos térképet is közöl a gyilkosság színhelyéről. Megállapították, hogy a merénylet egy fiatal leány ellen készül, akit két évvel ezelőtt meg akart valaki mérgezni. A nyomozás nagy felkészültséggel folyik.

Még ma, az APOLLOBAN

Örökölt bűnök

Csak felnőtteknek!

A berlini „Institut für sexuelle Fragen“ kiadása
Főszerepben WALTER RILLA

TŐZSDE

Hétfő, november 18.

ÉRTEKTŐZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 9.08—10.06
Bécs 12.495—12.555, Prága 59.10—59.50,
Berlin 7.345—7.365 Trieszt 33.815—33.875
London 276.—

Beograd. London 276.03—275.23, Páris
223.63—221.63, Newyork 56.51—56.31, Mi-
lanó—Trieszt 296.60—294.60, Genf—Zürich
1097.40—1094.40, Prága 167.91—167.11, Ber-
lin 13.5325—13.5025, Bécs 7.965—7.935, Bu-
dapest 9.9065—9.8765.

Allampapírok: 7%-os kölesön 84.50—
84.50, 4%-os agrárkötvény 53—52, Hadikár-
pótlási prompt 440—437.50, december 31-ére
444.50—442, 1930. január 31-ére 442.50—441,
1930. február 28-ára 417—413.

Zürich. Beograd 9.125, Budapest 90.20,
Páris 20.305, London 25.1475, Newyork 515.70,
Brüsszel 72.10, Milanó 26.99, Madrid 72.30,
Amsterdam 208.—, Berlin 123.30, Bécs 72.53,
Stockholm 138.60, Oslo 138.20, Kopenhága
138.20, Szófia 3.725, Prága 15.28, Varso 57.80
Athen 6.71, Konstantinápoly 2.43, Bukarest
3.08, Helsingfors 12.95.

TERMÉNYTŐZSDE ZARLATOK

Beograd. Buza fővonal 76 77, 4%, 175
—178, Tengeri Száva 1930. március 135—
135, Tengeri szerbiai (száritott) 133—133.
Irányzat: Szilárd.

Novisád. Bácskai buza 77 kgos 177.50
—182.50, 73 kgos 180—185, bánati 77 kgos
175—180, szerémi 177.50—182.50, árpa 120
—125, zab 140—142.50, tengeri garantált
minőség 107.50—112.50, uj 100—105, uj de-
cember-januárra 112.50—117.50, márciusra
132.50—135, április-májusra 132.50—137.50,
száritott 130—135, száritott dunai rako-
mány 130—135, bánati tengeri márciusra
dunai és bégai rakomány 132.50—135, szeré-
mi tengeri garantált minőség 107.50—112.50,
uj 100—105, uj december-januárra 112.50—
117.50, dunai rakomány márciusra 132.50—
135, száritott 130—135. Export malmok
irányarai 30 nap kassa vagy egy és fél
százalék skonto, nullás gg és g 330.00—
330, kettes 310—310, ötös 270—270, hatos
210—210, hetes 185—185, nyolcas 120—120.
Egyéb malmok effektív kötése bácskai liszt
nullás gg és g 290—300, kettes 265—275,
töös 235—245, hatos 190—200, hetes 150
—160, nyolcas 112.50—117.50. Buzakorpa ju-
tazásokban 97.50—102.50. Burgonya szlo-
véniái fehér 55—60, szlovéniai rózsaszínű
77.50—82.50. Irányzat: Kellemeőbb. Forgá-
lom: Buzában 28, tengeriben 34, lisztben
8, burgonyában 2, árpában 2 és zabban 1
vagon.

Budapest. Irányzat: igen szilárd. Forg.
élénk. Buza 1930 márc. 23 74—23.75, máj.
23.44—23.45. Rozs 1930 márciusra 16.84—
16.86. Tengeri májusra 16.76—16.78

Tranzit: május 16.42

Csikago. Buza: csendes. Decemb. 119⁷/₈,
márc. 126⁷/₈, máj. 130¹/₂, júl. 130³/₄ Tengeri:
csendes. Decemberre 88¹/₂, 1930. márciusra
93¹/₂, májusra 95¹/₂. — Zab: csendes. de-
cemberre 45³/₄, 1930 márciusra 48¹/₈, májusra
50—. — Rozs: csendes Decemberre 99³/₈,
1930 márciusra 101³/₄, májusra 102⁵/₈.

Winnipeg. Irányzat: csendes. Buza de-
cemberre 132—, 1930 márciusra 139¹/₈, jui-
usra 139⁷/₈.

Liwerpool. Buza: csendes. Decemberre
8sh 9¹/₂ márciusra 9sh 5— májusra — sh —
júliusra — sh —

— A Daloskőr teastje. A Daloskőr első
teastjét szombaton este tartotta meg a Trom-
bita vendéglőben nagy érdeklődés mellett.
A műsoron karénekek és vig jelenetek vál-
takoztak, amelyeket a közönség nagy tet-
széssel és tapssal kísért. A műsor után
tánc következett.

— Meghalt Kunfi Zsigmond volt ma-
gyarországi népbiztos. Bécsből jelentik: Kun-
fi Zsigmond magyarországi kommunista nép-
biztos tegnap Bécsben meghalt.

HIREK

1929. november 19. Kedd

Rom. kat.: Erzsébet. Protestáns: Erzsébet. Gör. kel.: (nov. 6) Pál. A nap kel 6 óra 39 perckor, nyugszik 4 óra 7 perckor.

Időjárás: Noviszádon nagyjából borus idő lesz. A hőmérséklet 1 és 7 fok között váltakozik.

— Popovics Daka bán és Misovics Vidoje bányahelyettes Dokies Gyorgye hadseregparancsnoknál. Tegnap délután 12 órakor Popovics Daka bán tisztelgő látogatást tett Dokies Gyorgye hadosztálytábornok hadseregparancsnoknál, amellyel a hadseregparancsnok szombati látogatását viszonzta. Ez alkalommal Misovics Vidoje bányahelyettes is tisztelgő látogatást tett a hadseregparancsnoknál.

— **Tanítói áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszter Nikolics Gavra bacskopetrovoszlói tanítót Zasavicára helyezte át, míg Galikanovics Mara bajmoki tanítónót hasonló minőségben Bacskopetrovoszlóra helyezte.

— **Megoperálták Csiesza Ilija Sztanojeviest.** Beográdból jelentik: A Vraesar szanatóriumban tegnap műtétet hajtottak végre Csiesza Ilija Sztanojeviest népszerű beográdi színészen, aki a napokban súlyosan megbetegedett. A műtét, amelyet Koen dr. szanatóriumi főorvos végzett, kitűnően sikerült.

— **Küldöttségek a bálnánál.** Kovács Ferenc plébános vezetése mellett, a gunarasi romai katolikus hitközség népes küldöttsége kereste fel tegnap délelőtt Popovics Daka bánat. A tisztelgő küldöttség többek között arra kérte a bánat, hogy három iskolaépületbe nevezzenek ki tanítót. Popovics Daka rendkívül szívélyesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival és kéréseik teljesítését kilátásba helyezte. Tegnap délelőtt dr. Sántha György, dr. Strelitzki Dénes és Achs Izor keresték fel Popovics Daka bánat, aki hosszabb ideig elbeszélgetett velük.

— **Értesitem a jogkereső közönséget,** hogy közjegyzői irodám Zeljeznicka ucca 1. szám alatt levő házamba (a Narodna Banka mellett) áthelyeztem. Noviszád, 1929. november hó 10-én. **Dr. Nikolic Brankó** kir. közjegyző.

— **A noviszádi városi gazdasági és pénzügyi bizottság ülése.** A noviszádi városi gazdasági-pénz- és jogügyi-bizottság ma délután öt órakor ülést tart a városháza kistermében. Az ülésen a hét végén megtartandó közgyűlés anyagát készítik elő. A gyűlésen nagyrészt különböző kérvények sorosa felelt fognak dönteni, letárgyalják azonban dr. Miletics Szvetozár és Polit Deszancsics Mihály képeinek megfestését is a városháza díszterme részére.

KÖSZÖNŐM!

Nem kérek mást, csak valódi
POPOVIC-féle DESZÁNKA KRÉMET!

— **Jól sikerült a szerb-orosz jótékony nőegylet teadélutánja.** Vasárnap délután tartották meg a Szloboda szálló nagytermében a szerb-orosz jótékony nőegylet teadélutánját, amely kitűnően sikerült. Palicsko Galja és Suminszkáia Marina nagy hatást keltett táncszámai mellett a legnagyobb érdeklődést Mijatovics Mijat beográdi énekes váltotta ki, aki pompás hangjával valóságilag elragadta a jelenlévőket. A zongora kíséretet dr. Moesné látta el a töle megszokott precizitással.

— **Dr. Szigő László gyermekorvos-specialista** Németországból hazatért és rendelését Noviszádon, Zeljeznicka ul. 40. szám alatt megnyitotta. Telefonszám 29-52.

— **Verdier püspököt nevezték ki Páris érsekévé.** Párisból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Verdier püspököt Páris érsekévé nevezték ki.

— **A noviszádi járási utbizottság ülése.** A tartományi komeszár legutóbbi ténykedéseként a noviszádi járási utbizottság főnökévé dr. Adamovics István noviszádi ügyvédet, helyettesévé Dragoljov Nikola rumenkai földművest, ellenőrré pedig Ing. Popovicski Lázár mérnököt nevezte ki. A járási utbizottság tegnap megtartott ülésén foglalkozott jövő évi költségvetésével. A jövő évben a noviszádi járás területén 2.600.000 dinár költséggel kijavítják az arra rászoruló utakat. A kiadások kétharmadát a bányai közigazgatás, egyharmadát pedig a járás községei fedezik. A községek utadója 1930-ban 13 százalék lesz.

— **A vrbaszi halottaségylet a szerdai merénylet ügyében mint magánvádló lépett fel az ismeretlen tettesel szemben.** A vrbaszi halottaségylet, melynek szolgáját szerdán leütötte és kirabolta, eddig ismeretlen tettes, szombaton igazgatósági ülést tartott melyen elhatározták, hogy a merénylet ügyében az égylet mint magánvádló lép fel és kéri a vizsgálóbíró kiszállását és a nyomozás átvételét. A súlyosan sebesült Werner Jakab állapota esütőtörtök óta nem változott. A beteg még állandó életveszedelemben van és az erős ütés által keletkezett agyrázkódás csak súlyosítja állapotát. Mint Werner Jakab kezelőorvosának mondta biztosan emlékszik, hogy néhány nappal a merénylet előtt támadója az irodában volt koldulni és ő egy fél dinárt adott neki. A rendőrség azt hiszi, hogy a támadó már akkor tartott terepszemlét és előre készült a merényletre.

FŐ HUZÁS naponta nov. 7-től dec. 2-ig.
4 jutalom, 115 ezer nyeresémmel!
Sorsjegyek állandóan kaphatók a FŐELÁRUSÍTÓNÁL
LUSTIG LAJOS BANKÜZLETE NOVISAD

— **Az osztálysorsjáték tegnapi huzása.** Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő nagyobb nyereményeket soroltak ki: Négyezer dinárt nyert: 122.351, 110.401, 7657, 19.979, 71.940, 9156, 55.977, 59.617, 55.863, 79.938. Tízezer dinárt nyert: 14.229, 21.434, 33.879. Huszezer dinárt: 90.272 és százezer dinárt nyert: 9991 sz. sorsjegy.

— **Előléptetett bírósági tisztviselők.** Öfelsége a király, az igazságügyminiszter előterjesztésére a következő bírósági tisztviselőket léptette elő. 2. kategória 2. csoportjába: Sztojanovics Milos noviszádi irodavezető, a 3. kategória 2. csoportjába Golocsorbina Mladen noviszádi járásbírói telegkönyvvezető, Gyorics Milutin vrbsai, Szeiler Antal panesevoi, Bozsics Milan becskereki, Schreiber Dávid szuboticei irodatisztek, Balesics Aleksza szombori fogházgondnok, a 3. kategória 2. csoportjába pedig Cár Jozsip noviszádi főügyészégi iratárast.

Angol női harisnya 18. — dinártól kezdve
Klein Jenő, „Harisnyakirálynál“
Novisad, Vel. Bečkerek, Senta.

— **A noviszádi állami egészségügyi intézet vegyvizsgáló osztályának megnyitása.** A noviszádi egészségügyi intézet kebelében a napokban kezdte meg teljesüzemű működését a vegyvizsgáló osztály, amely főleg élelmiszerek és közszükségleti cikkek vizsgálatával foglalkozik. E szerint az osztály ivóvíz, tej, vaj, sajt, fűszerek, paprika, eszencia, méz és szeszes italok stb. vizsgálatát végzi, valamint mindazon anyagokét, amelyek a fenntemlitettek sorába tartoznak. A vizsgálati díjakat a minisztérium írta elő. A vizsgálati anyagot az egészségügyi intézet irodája veszi át a hivatalos órák alatt. A vegyvizsgáló osztály a Futaki uton levő állami kórház területén, az egészségügyi intézet épületében nyert elhelyezést.

— **A „Tabitha“ evang. nőegylet teadélutánja.** Szépszámu előkelő közönség részvétele mellett zajlott le vasárnap a noviszádi „Tabitha“ evang. nőegylet által rendezett teadélután a Vinkle söresarnok nagytermében. A műsor keretében elsősorban szerepelt Noviszádon Vasas József rumai származású művésznővendék. Vasas, Tarini művésznők, a milanoi Scala tagjának növen-

A sakk világbajnoka

Dr. Aljechin, aki Bogoljubovval 25 játszmát játszott és ezekből győztesen került ki. A győzelem a sakkvilágbajnoki címhez juttatta.

déke és gyönyörű hangja, kiváló zenei érzéke és fegyelmezettsége nagy jövőre enged következtetni. Több operaáriát énekelt Czébák Kamillóné urnő diszkrét művészi zongorakisérére mellett. Igen kedves száma volt a műsornak Freund Teréz urhölgy bravuros zongorajátéka. Nagy derűtséget keltett humoros felolvasásával Szabó Gyuláné urnő. Műsor után az ifjuság tánera perdült és a jó hangulatban lefolyt teadélután a késő esti órákban ért véget.

— **Noviszád válogatott sakkzói legyőzték Szuboticiát.** Szubotica és Noviszád válogatott sakkzói vasárnap tartották Noviszádon városközi sakkmérkőzésüket. A mérkőzés eredménye a következő: Kulzsin-szki (N) — Schreiber remi, Csányi (N) legyőzte Boschánt, dr. Ilics (N) Herbatint, Schreiber (Sz) legyőzte Brödert, Sternberger (Sz) Rosenberget, Csillag (Sz) döntetlenül játszott Gribusinnal, Engl (Sz) győzött Popovics ellen, Rajkovics (N) Zelinkát, Löbl (N) Ognjanovot győzte le, míg a Berger (N) — Balázs Piri játszma remivel végződött. Végeredményben Noviszád győzött 5.5 — 4.5 arányban.

— **A hárommotoros „Ford“ repülőgépet,** amely már egész Európát körülrepülte, most a csehszlovák kormány is megvásárolta, s a gépet a Prága és Bukarest közötti légvonalon állítja be. A probarepülés kitűnő eredménnyel járt s ez alkalommal is a Ford gépek tökéletessége és megbízhatósága teljes igazolást nyert. Mielőtt a gépeket a vetőhöz szállítják, minden gép 250 órai próbarepülést végez, ami annyit jelent, hogy közel 40.000 kilométert minden incidens nélkül bonnyolít le.

— **A noviszádi kultur szövetség közgyűlése.** A noviszádi kultúregyesületek szövetsége „szerdán e hó 20-án délután fél hat órakor tartja meg ez évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

— **Balesetek Bacskogradistén.** Súlyos baleset érte Frankl Lajos sztáribecseji fodrász hugát a gradistei országoton. Frankl butort szállított Noviszádra s a szállítmányt Frankl huga, Tinka is el akarta kísérni, bár ezt bátyja ellenezte. Bacskogradiste alá érve, a leány megállította a kocsit, hogy a takarót magán megigazíthassa. Amint felállva a takarót igazgatta, a lovák hirtelen megindultak és ő a kocsiról lebukva, fejével a kocsitra esett és súlyos agyrázkódást szenvedett. Esméletlen állapotban emelték fel és egy arra jövő autón Gradistére szállították, ahol a rokonoknál ápolják. Hasonló baleset érte Novák Károly 17 éves gradistefi legényt is. Novák egy kocsit szalmát hozott a szállásról s utközben a kocsit egyik kerek mély kátyuba süppedt s a félrebillent kocsiról Novák oly szerencsétlenül bukott le, hogy eszméletét veszítve csak másnap tért magához. Súlyos agyrázkódást szenvedett, amelyből azonban az orvos szerint pár hét alatt kigyógyul.

Győzött a Vojvodina, a Bácska és a Hajduk

A sáros talaj sokat rontott a mérkőzések szépségén

A noviszádi egyesületek lelkesedésének és áldozatkészségének tulajdonítható, hogy a vasárnapi sáros időjárás ellenére is megtartották a hirdetett mérkőzéseket. A játékok a sáros, mély talajon természetesen sovesztett szépségéből és az eredményeket is jelentősen befolyásolta.

A vasárnapi mérkőzések legszebb játékát a szuboticei Bácska produkálta, de a beográdi Jedinsztvo is lelkes, szép játékot nyújtott. A Vojvodina is javuló formát mutatott, míg a Makkabi kissé tulságosan respektálta nagynevű ellenfelét.

A mérkőzések súlyos szépséghibája az volt, hogy a kijelölt bírók nem jelentek meg a pályán. A bíraskodás kötelezettsége nemcsak jó idő esetére szól és ha a játékosok, meg a közönség meg hozza az áldozatot és kimegy rossz időben is a pályára, a bírók sem vonhatják ki magukat vállalt feladatuk teljesítése alól.

Vojvodina—Jedinsztvo (Beograd) 4:3 (2:1). Barátságos

Karagyorgye pálya, bíró: Kricskov

A játék megkezdésének percében kitűnt, hogy a mérkőzést az a csapat nyeri, amely jobban alkalmazkodik a sáros, mély talaj viszonyokhoz. Ezt a feladatot a Vojvodina oldotta meg sikeresebben

NAK ifj. I. b.—Vénusz komb. 4:0.

Petrovaradin:

Hajduk—Fruskogorac 4:2 (0:1). II. osztályu bajnoki, bíró: Gál. A két együttes a másodosztályu bajnokság utolsó őszi mérkőzését játszotta vasárnap és a Hajduk megérdemelten szerezte meg a győzelmet. A Petrovaradinban ugylátszik immár elmaradhatatlan botrány ezuttal sem hiányzott és a bírónak négy játékost kellett kiállítani.

Beograd:

BSK—Jugoszlávia 2:1 (2:1). A sáros talajon lefolyt mérkőzést a BSK megérdemelten nyerte, bár a bajnokcsapat játéka sem elégítette ki a mintegy háromezer főnyi közönséget. A második félidő elején esunya botrány támadt a játékosok összepofozkodtak, úgy hogy a bíró két játékost kiállított. A mérkőzést a rádió a helyszínéről közvetítette és a félidőben hallani lehetett, amint egy noviszádi néző kioktatta a bírora panaszokodó beográdiakat, miért nem hívtak meg noviszádi bírót a mérkőzés levezetésére.

Szobotica:

SzAND—Ferrum 5:0 (3:0). I. oszt. bajnoki. A SzAND nagy gólarányu győzelmével, a bajnoki lista élére került, mert gólaránya jobb a vezető Bácskánál.

SzMTC—Villanytelep 4:0 (1:0). I. oszt. bajnoki.

Szombor:

SzTK—Becseji Szoko 2:0.

Zagreb:

HASK—Konkordia 2:1 (2:0).

Gradjanszki—Kroácia 3:0 (5:0).

Újpest nyerte a Középeurópai Kupát. Az Újpest és a Szlavia vasárnap játszották le Prágában a Középeurópai Kupa idei döntőmérkőzését. A mintegy 25.000 főnyi közönség előtt lefolyt mérkőzés óriási iramban folyt le és az első félidő 1:0 arányban a Szlavia javára zárult. A második félidő-

és megérdemelt győzelmet gratott jönevű ellenfelén.

A pocolyákkal tarkított pályán lapos passzjáték nem igen fejlődhetett ki és a csapatok inkább magas labdákkal operáltak. A labdaosztogatásban kiválóan látta el szerepét Ognjanov, a Vojvodina centerhalfja, aki magas játéktelligenciájával az első perctől kezdve sikeresen alkalmazkodott a körülményekhez. Példáját a Vojvodina többi játékosai is követték, míg a Jedinsztvo csatárai csak nehezen vették át, a gyorsaságra alapozott játéktípust.

Bácska (Szubotica)—Makkabi 5:1 (1:0). Barátságos

Karagyorgye pálya, bíró: Nemes

Slezák szuboticei balszélső lefutása már az első percben gólt eredményez. Veszélyes beadása Kann lábáról a Makkabi hálóba pattan és a félidő további részében is inkább a Bácska fölény az uralkodó. Az eredmény mindazonáltal nem változik, mert a Makkabi védelem sikerrel állja a megújuló Bácska-támadásokat.

A második félidőben a Bácska erősít és támadásai egyre veszélyesebbé válnak. A Makkabi tizenegyesből éri el egyetlen gólját, amivel szemben a Bácska újabb négy gólt rug.

ben az Újpest öldöklő finisbe kezd és sikerül döntetlen eredményt kiverekednie. A döntőmérkőzés első fordulójában az Újpest 5:1 arányban legyőzte a Szlaviát, a Középeurópai Kupa az idén is Budapestre vándorolt.

Budapest:

Nemzeti—Somogy 1:0 (1:0).

Hungária—Budai 33 5:1 (3:1).

Szeged:

Bástya—Ferencváros 3:0 (1:0). A Ferencváros váratlan veresége főleg Sillis gyöngye védelésének tulajdonítható.

Miskolc:

III. kerület—Attila 2:0 (0:0).

A rugby, a tömegek új kedvenc sportja

Amerikából most lassan Európa nyugati államaiba is átszivárgott a rugby sport szenvedélye és itt is egyre nagyobb tömegeket hódít meg. Képünkön a berlini és

Debrecen:

Kispest—Boeskey 1:0 (1:0).

Szombathely:

Sabária—Kossuth 9:1 (5:0).

Kanizsa:

Zalakanizsa—BAK 1:0 (0:0).

Bécs:

Spárta—Rapid 5:3 (5:1).

Argentína—Uruguay 2:0. Délamerika bajnoka ezzel a győzelemmel Argentína csapata lett.

Magyarország törvívó csapatbajnokságát a Tiszti V. C. nyerte a MAC előtt. Harmadik a BBTE, negyedik a BEAC.

A noviszádi kerület futballbírái esütörtökön este 8 órakor értekezletet tartanak a Futaki-uti Lemmler vendéglőben.

Rádnieski hírek. Felhívjuk az összes játékosokat, hogy kedden 19-én este fél hét órára a Rádnieski pályán okvetlenül jelenjenek meg. Külön felhívjuk Szakácsot, Bányt és Holicséket okvetlen megjelenésre. — Vezetőség.

**Öreg férfiak
és öreg asszonyok**

„Alga”

masszázs
visszaadja
nektek

az életörömöt és üdvösséget

Gyógyszertárakban és drogeriákban 1
üveg használati utasítással 16 dinár

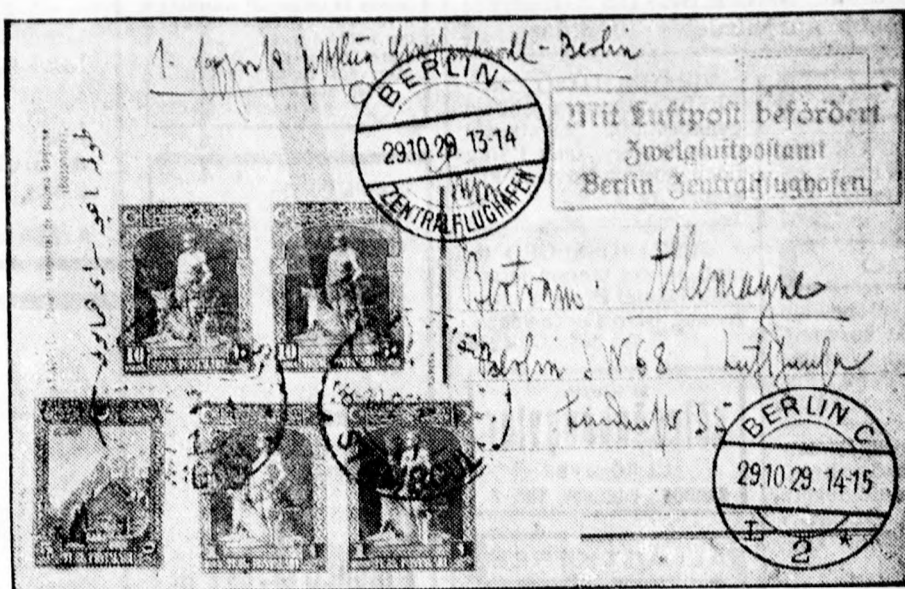
— **Titelen elfogtak egy tolvaj szolgát.** Titelről jelentik: A csendőrség letartóztatta Brdar Zsivko titeli lakost. Brdar hosszabb ideje Szt. Banovein szolgált Katies Zsivko vagyonos gazdánál. Szombaton Katies elment otthonról szállására, míg a szolga otthon maradt. Brdar kihasználta az alkalmat, belopódzott a lakásba, kinyitotta Katies szekrényét és kivette belőle az aranyórát, továbbá ruhákat és fehérműt, a lopott holmikkal pedig Titelre szökött. A banovei csendőrség feljelentésére a titeli csendőrség letartóztatta Brdard és a lopott holmikat is megtalálta nála.

charlottenburgi csapatok szenvedélyes játékát mutatjuk be, amelyet a győzelemért indítottak.

A német Lufthansa egyik utasszállító repülőgépe a múlt héten Schröder, Eichen-topf és Albrecht (baloldali képünkön) pi-

Konstantinápolyból Berlinbe — tíz óra alatt

lóták vezetésével tíz órai rekordidő alatt tette meg a konstantinápoly-berlini utat. Így történhetett meg az, hogy a képünkön

látható levelezőlapot, amelyet éjjelkor adtak fel Konstantinápolyban másnap délben már kézbesítették is a címzettnek.

RÁDIÓ-MŰSOR

Kedd, november 19

Beograd. 11.45: Hivatalos vizátlásjelenítés a belföld részére. 12: Pontos időjelzés; 12.10: Gramofónhangverseny. 12.30: Gazdasági hírek, tőzsde. 12.40: Gramofónhangverseny. 13.30: Hírek. 17.05: Jovanovics M. Jensen Kuli című novelláját olvassa fel. 18: Délutáni hangverseny közvetítése a Moszkva kávéházból. 19.30: Német nyelvkurzus. 20: Anton Rubinstein centennáriuma. 21.30: Pontos időjelzés, hírek. 21.40: A rádiónégyes hangversenye.

Zagreb. 12.30: Gramofón. 17: Hangverseny. 18.30: Táncczene. 20: Közvetítés Ljubljánból.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny. 2.30:

Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyamhírek. 4: Paulini Béla előadása: Mesék kicsinyeknek és nagyoknak. 4.45: Pontos időjelzés. 5.10: A Mándi szalonzenekar hangversenye. 7.40: Békeffy László humoros estje. 10: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek, majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szalódlából.

Berlin: 14: Gramofón. 16.30: Szórakoztató zene.

Kassa. 12: Harangszó a domból. 12.05: Könnyű zene. 17.10: Paganini: D-dur hegedűverseny. 21: Cseh műdalok.

Leipzig. 12—114: Gramofón. 19.30: Gramofón. 24: Szórakoztató zene.

London. 17: Orgona zene. 17.30: Könnyű zene. 19.45: Bach szvitjei. 20.45: A Parkington-ötös hangversenye. 23.45: Táncczene.

Milano. 17: Kvintett. 20.30: Vegyes verseny. 22: Nagy szimfonikus hangverseny. 22.55: Táncczene.

München. 16.30: Hangverseny. 19.30: Fall Leo zenéje.

Praga. 12.30: Déli zene. 16.30: Scórakoztató zene. 20.30: Hangverseny.

Varsó. 16.15: Gramofón. 17.46: Szórakoztató zene. 19.50: Operaközvetítés.

Bécs. 11: Silving négyes. 16: Szórakoztató zene. 19.30: Verdi Rigoletto című 3 felvonásos operája. 22: Jazz zene.

— **Költözőknek a városi hivatalok.** Miután újabb báni hivatalokat kell elhelyezni a városházán, tegnap megkezdtek a számvevőség, árvaszék és anyakönyvi hivatal átköltözését a Matica Szrpszka főtéri palotájába. A költözködéssel mára teljesen elkészülnek.

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

58)

TÖRTÉNETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

Most már Bakics következett. Jó, hogy hosszú saru volt a lábán, mert olyan gyorsan hágtott fel a létrafokon, hogy ezek így is reesegtek alatta. Ha eszmében van, néhez teste alatt nagyon erősen reesegtek volna azok a vékony létrafokok s még meghallhatták volna a bástyatoronyban őrködő katonák.

Pár perc múlva mindannyian átkuszta a falon. Rác a létrát felhuzta, lebocsátotta, Kutsera és társa pedig megkapta, a kőfalhoz támasztotta s Rác is lebocsátkozott.

Most már a sáncárokhoz siettek és elsőnek Dezső Lőrinc lépett a padlóra, kezében a lámpással. Mikor a padló közepére ért megfordult és a lámpával az árok széle felé világított.

Utána Bakics jött, mögötte Zsuzsanna és a leánykák, majd a többi legény. A belső árkon csakhamar átjutottak. A külsőhöz érve ugyanazon sorrendben vonultak át. Bakics és Zsuzsanna már kijutottak a várkertbe, amikor egyszerre éles sikoltást és utána tompa zuhanást hallottak. Rémmelten fordultak vissza.

— Jézusom, — szólott megrettenve Zsuzsanna.

— Valaki a sáncárokba zuhant, — mondotta rekedten Bakics.

Dezső megfordította a lámpást, az árok szélére állt s belenézett.

— Az egyik leányka megcsuszott s az árkoba zuhant, — szólott komoran Dezső.

A másik leányka már szintén a kertbe ért és sirva fakadt.

— Mit tegyünk? — sóhajtott fel Kutsera.

— Nézzétek meg, hová zuhant az a gyermek, — mondta reszkette Zsuzsanna.

Dezső lehajolt, aztán hasra feküdt a padlón s a lámpát letartotta az árokba. A leányka mozdulatlanul feküdt az árok alján.

— Borzasztó, talán meg is halt a boldogtalan, — mondotta dideregve Zsuzsanna.

— Azt hiszem, hogy csak eljűlt, — felelte Kutsera, mert hóra bukott.

— Mentsetek ki, — tördelte a kezét Zsuzsanna.

— Nincs kötél nálatok? — kérdezte Bakics.

— Vissza kell menni érte az udvarba, — felelte Kutsera.

— Nem kell, jer vissza, — szólalt meg Dezső.

Kutsera megállott. Dezső az egyik gerendára mutatott. Azon rajtafelejtették a köteleket. Hosszu, vékony, kemény sodrású kötél volt. Leoldották és ama hely felett, ahol a leányka feküdt, áthurkolták vele a gerendát.

Zsuzsanna Bakieshez simult és dideregve várakozott. Szemében könnyek fénylettek. A véletlen még ezt a boldog percüket is megirigyelte.

— Rossz jel, — gondolta Bakics és egyre fülelt, hogy esendes-e a várbástya.

A német hadnagytól megtudta ugyan, hogy kik állnak őrt ma éjjel s azokat sikerült megvesztegetnie, de a német katonákban nem bízott eléggé. Ha megütik a lármadobot s őket elfoghatják, Révay uramtól is busás borraalót kapnak.

Ravasz a német, míg csak mozog s Bakics aggódva neszelt s kémlt mindenfélé. Kard az oldalán, puska a vállán, egy-

két emberrel könnyen elbánik, de ha körül fogják Zsuzsannát, az egyre növekedő ködben a kardját sem használhatja.

Ezalatt Kutsera lebocsátkozott a vár sáncába. Két öl mély volt ez. Az eszméletlen leánykát felemelte a hóról.

A kötelek leoldotta a derekáról, a leány derekára erősítette, Sütő és Lovász felhúzták, Dezső pedig a lámpát a padlóra téve, megfogta a leányka két karját, aztán lassan áthuzta az árok partjára.

Itt Bakics vette át, felültette a havon és hallgatta a szivverését.

— Él! — sietett megnyugtani a remegő Zsuzsannát.

Kutserának lebocsátották a köteleket s nagy nehezen őt is felhúzták.

— Vegyétek ölbe a leánykát és jöjjetek, — siette őket Bakics.

Vállra vették az elalélt leányt s alig tettek néhány lépést vele, a rázástól magához tért és felsóhajtott.

— Gyermekem, csak hogy már föleszmélsz, — mondta örömmel Zsuzsanna.

— Nagyon kábult vagyok, nagyságos asszonyom, — szólalt halkan a leányka.

— Elhiszem, gyermekem.

— Mindjárt kocsiba ül, jól betakarjuk s egészen magához tér, — vigasztalta Bakics Zsuzsannát.

— Nem fáj semmi? — kérdezte részvétellel Zsuzsanna.

— Puhára estem s csak elkábultam, — felelte a leányka.

— Tudnál a magad lábán járni gyermekem?

— Megpróbálom, — mondotta a leányka.

A két legény letette és karon fogta. Eleinte mereven húzta a lábait, mert elszibbadtak. De a fagyos szél, mely éppen szembe fújt vele, kissé felfrissítette.

Folytatása következik.

APRÓ HIRDETÉSEK
 ugy hétköznap, mint vasárnap.
 Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

HÁZASSÁG
 FÉRJEHZEMENŐKNEK,
 NŐSÜLŐKNEK biztos si-
 ker. Cím a kiadóban.
 3857

ELADÓ
 CSILLÁR, ebédőbe való
 oxidált, keveset használt,
 kitűnő állapotban jutá-
 nyosan eladó. Pataki, Fu-
 toski 27. 4252

Tejesen kifogástalan
 állapotban lévő, bécsi
 gyártmányú, rövid fekete
ZONGORA OLCSÓN
 ELADÓ. Bővebbet Voj-
 vodanska 27.

KERESLET
 KÉT DIÁK mellé har-
 madikat, vagy fiatallem-
 bert ellátással felveszek.
 Safarikova 7., emelet.
 4249

MŰTAKÁCSSEGÉDET
 keresek azonnali belé-
 lépésre. Tiefenbach Pál,
 műtáka, Bácska Pa-
 láca. 4113

**VIRÁGKÖTŐNŐT KE-
 RESEK** azonnalra többévi
 gyakorlattal. Jelentkezni
 személyesen Lina Balog
 fióküzletében Novisad Vil-
 sonov trg 7-8. 4144

MÉSZÁROSSEGÉD fi-
 atal, és két tanonc felvé-
 tetik Dániel Péter mézá-
 rosnál, Batori ucca végén.
 4236

**MODERN
 kölcsönkönyvtár**
 ÚJ KÖNYVEK
 KARDOS, VILSONOV TRG 7.

ÁLLÁST KERES
 FELSŐ RUHA varrónő,
 ki a fehérmű varrásban
 is jártas, házba ajánlko-
 zik 30 dinárért. Ugyanott
 egy csinosan butorozott
 szoba nő részére azon-
 nalra kiadó. Cím a ki-
 adóban.

**Hirdessen
 a Délbácskában**

Gyógyszertár áthelyezés
 Ezuton van szerencsénk tudatni, hogy gyógy-
 szertárunkat Jevrejska ul. 6. szám alól
Jevrejska ul. 2.
 sz. alá (Dr. Adamović ház) a városházával (Báni
 palotával) szemben helyeztük át. Gyógyszertár-
 runkat teljesen újonan és modernül rendeztük be,
 ahol mint eddig is raktáron tartunk mindenféle
 bel- és külföldi specialitásokat. Postai szétküldés.
Schütz János és neje Ilona Schütz
 gyógyszerészek

Novosadska Kreditna Zadruga
 előbb UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET
 Dudarska (Epres) ulica 18.

ELFOGAD

betéteket magas kamatozással. —
 Heti betétek 5 dinártól felfele. —
 Pólyosít kölcsönöket váltóra és
 betétkészre.

ÜZLETNAPOK

Minden keden
 és csütörtökön 5—7 óráig
 vasárnap d. e. 10-11 óráig

BECK JÁNOS
 papírkereskedése és könyvkiadása
 NOVISAD, FUTAKI UT 96.

Az összes iskolacikkek leg-
 olcsóbb bevásárlási
 forrása

Tankönyvek bekötését 24 óra alatt
 eszközlöm

**Iroda-
 helyiség**
 (szoba és előszoba) lehetőleg
 a város központjában decem-
 ber 1-től ügyvédi iroda ré-
 szére keresetlik. Ajánlatok
 „Ügyvédi iroda” jellegre e
 lap kiadóhivatalába
 Intézend8k 4250

Legrégibb
**FÜZŐ
 KEZTYŰ
 HARISNYA**
 ÉS
BÖRKESZTV J
 KÜLÖNLEGESSÉGEK
 szaküzlete

Fischer J. és Fia
 NOVISAD, Kr. Petra 23
 Telefon 23-64

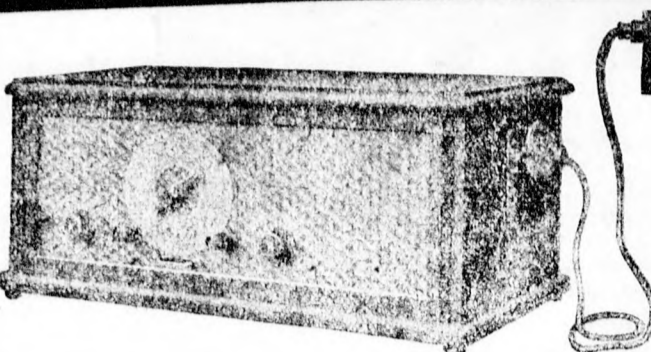
FIGYELEM!

A Beogradi Rádió r. t. karöltve a Telefonen Rádió r.
 társasággal, kedden, e hó 19 én 19 óra 30-kor a bécsi ál-
 lami operaház

első átvitelét

fogja közvetíteni, amely érdekes átvitel keddtől kezdve esténként
 a Sloboda szálloda kávéház és éttermében kerül bemuta-
 tásra, amelyre a n. é. közönség tisztelettel lesz meghiva.

A rádió berendezést Krausz Samu rádió cég szállítja, Novisad, Kr. Petra 7

NORA

4 lámpás
**VILLANY-
 RÁDIÓ**

hitelesített skálával
 Egy gomb beállítás.

Képviselet:
Krausz Mihály
 Novisad, Jevrejska 18

A forrongó Oroszország

Változás az orosz politikában

Raskolnikov
 az új főcenzor

Csicserin
 a távozó külügyi népbiztos

Sokolnikov
 a szovjet londoni követe

Katonai parádé Moszkvában

A novemberi forradalom évfordulóján nagy katonai ünnepség volt Moszkvában. Képünk
 (balról az első) Sirzov tábornokot a népbiztosok tanácsának elnökét mutatja, amint az emel-
 vényről végig nézi a szovjetsapatok díszmenetét

**FIZESSEN ELŐ
 A DÉLBÁCSKÁRA**

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR